

UZASADNIENIE

G. P. został oskarżony o to, że:

1. jako właściciel firmy (...) w okresie od października 2010 roku do 17 lutego 2011 roku w lokalu N. przy Al. (...) urządził i prowadził gry o charakterze losowym na trzech automatach do gier losowych bez udzielonej koncesji na prowadzenie kasyna gry, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych tj. o czyn z art. 107 § 1 k.k.s.
2. jako właściciel firmy (...) w okresie od sierpnia 2011 roku do 10 listopada 2011 roku w lokalu N. przy Al. (...) urządził i prowadził gry o charakterze losowym na trzech automatach do gier losowych bez udzielonej koncesji na prowadzenie kasyna gry, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych tj. o czyn z art. 107 § 1 k.k.s.

Wyrokiem z dnia 2 marca 2016 roku Sąd Rejonowy w Łowiczu uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył w całości apelacją na niekorzyść oskarżonego Naczelnik Urzędu Celnego II w Ł. zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu:

a. obrazę przepisu prawa materialnego tj. art. 107 § 1 k.k.s., polegającą na błędnym przyjęciu, że przepis ten, jako mający charakter blankietowy, nie może być wypełniony przepisem art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych i jednocześnie nie może stać się podstawą odpowiedzialności oskarżonego oraz art. 4 znowelizowanej ustawy o grach hazardowych polegający na przyjęciu, że przepis ten wprowadza okres przejściowy uniemożliwiający uznanie zachowania oskarżonego za karalne;

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku poprzez uznanie, że G. P. działał w usprawiedliwionym przeświadczeniu braku bezprawności swego zachowania,

Podnosząc powyższe zarzuty Naczelnik Urzędu Celnego II w Ł. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja Naczelnika Urzędu Celnego II w Ł. była zasadna.

Sąd Rejonowy błędnie uznał, że przepis art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych stanowi przepis techniczny, który winien podlegać obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej stosownie do art. 8 ust. 1 dyrektywy 98/34 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego.

Dokonując wykładni przepisu art. 1 przedmiotowej dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczeniem z dnia 13 października 2016 r., w sprawie C 303/15, udzielając odpowiedzi na pytanie prejudycjalne Sądowi Okręgowemu w Łodzi stwierdził, iż art. 1 dyrektywy 98/34 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. 1998, L 204, s. 37 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 13, t. 20, s. 337), zmienionej dyrektywą 98/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 lipca 1998 r., należy interpretować w ten sposób, że przepis krajowy, taki jak art. 6 ustawy o grach hazardowych, nie wchodzi w zakres pojęcia „przepisów technicznych” w rozumieniu tej dyrektywy, podlegających obowiązkowi notyfikacji. Przepisy krajowe, które ograniczają się do ustanowienia warunków zakładania przedsiębiorstw lub świadczenia usług przez przedsiębiorstwa, jak na przykład przepisy poddające wykonywanie jakiegóż działalności zawodowej uprzedniemu

uzyskaniu zezwolenia (w tym przypadku koncesji), nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34 (zob. podobnie wyrok z dnia 4 lutego 2016 r., I., C#336/14, EU:C:2016:72, pkt 76 i przytoczone tam orzecznictwo).

Argumenty podniesione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego o braku możliwości stosowania wobec oskarżonego przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych z uwagi na jego techniczny charakter i brak notyfikacji Komisji Europejskiej nie mogły zatem zostać uznane za trafne.

Przepis art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych przewiduje wymóg prowadzenia działalności w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości oraz gier na automatach tylko na podstawie udzielonej koncesji na prowadzenie kasyna gry.

Naruszenie obowiązku wynikającego z tego przepisu może wypełniać blankietową normę art. 107 § 1 k.k.s. skutkując odpowiedzialności karną za zarzucane oskarżonym zachowanie.

Uniewinnienie oskarżonego w oparciu o przyjęcie, że zarzucane mu czyny nie wypełniały ustawowych znamion czynu zabronionego było zatem błędne.

Jako nie zasługujące na uwzględnienie należało uznać stwierdzenie Sądu Rejonowego dotyczące błędu co do prawa z uwagi na usprawiedliwioną nieświadomość karalności zachowania oskarżonego związanego z naruszeniem przepisów ustawy o grach hazardowych.

Ustawa Kodeks karny skarbowy jak i ustawa o grach hazardowych nigdy nie zostały skutecznie wyeliminowane z porządku prawnego np. poprzez orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, co miałyby wywoływać przekonanie o niekaralności zachowania objętego dyspozycją art. 107 § 1 k.k.s.

Redakcja przepisu art. 107 § 1 k.k.s. jak i przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych jest jasna i nie może budzić żadnych wątpliwości interpretacyjnych.

Przepis art. 107 § 1 k.k.s. penalizuje zachowanie polegające na urządzaniu lub prowadzeniu gry losowej, gry na automacie lub zakładu wzajemnego wbrew przepisom ustawy lub warunkom koncesji lub zezwolenia. Poprzez odesłanie do ustawy o grach hazardowych stanowi on zatem normę blankietową. Brak jest przy tym jakichkolwiek wątpliwości co do jego jasności redakcyjnej.

Przepis art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, którego techniczny charakter wykluczył (...) w orzeczeniu w sprawie C- 303/15, przewiduje wymóg prowadzenia działalności w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości oraz gier na automatach tylko na podstawie udzielonej koncesji na prowadzenie kasyna gry. Także w zakresie redakcji i wykładni tego przepisu nie można odpowiedzialnie wskazać na występowanie wątpliwości, które utrudniałyby jego wykładnię.

Kwestia skutków ewentualnego braku notyfikacji przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, polegających na niemożności jego stosowania w konkretnej sprawie przy założeniu, że potencjalnie mógłby on mieć charakter techniczny, w realiach przedmiotowej sprawy nie może być interpretowana jako błąd co do prawa lub błąd co do wykładni skutkujący nieodpowiedzialnością oskarżonych. Jediną instytucją powołaną do legalnej wykładni przepisów prawa europejskiego jest bowiem Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Oskarżony w przedmiotowej sprawie nie podejmował żadnych czynności mających na celu uzyskanie od Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odpowiedzi na pytanie co do ewentualnego technicznego charakteru przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych. Nie powstrzymał się także ze swoją działalnością do czasu udzielenia takiej odpowiedzi, co najmniej godząc się na to, że swoim zachowaniem narusza przepis art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, a przez to popełnia przestępstwo skarbowe z art. 107 § 1 k.k.s. Świadomość ta w odniesieniu do G. P. była tym większa, że posiadał on wiedzę z zakresu przepisów ustawy o grach hazardowych wynikającą ze zdania odpowiedniego egzaminu w Ministerstwie Finansów i uzyskania świadectwa zawodowego.

Do czasu popełnienia czynów zarzucanych oskarżonemu nie zostało wydane żadne orzeczenie Sądu Najwyższego ani Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, z którego można byłoby wywodzić wniosek o braku możliwości stosowania wobec oskarżonego przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych.

Wątpliwości co do ewentualnego technicznego charakteru przepisów art. 6 ust. 1 i art. 14 ustawy o grach hazardowych pojawiły się w orzecznictwie najwyższej instancji dopiero znacznie później. Nie jest zatem logicznie uprawnione wyciąganie z tych orzeczeń usprawiedliwionego przekonania oskarżonego o braku możliwości stosowania przepisów uchwalonej zgodnie z polskim porządkiem prawnym i nieuchylonej ustawy.

Błędna była również wykładnia Sądu Rejonowego dotycząca przepisu art. 4 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1201). Przewidziany tym przepisem okres dostosowawczy dotyczy nie wszelkich podmiotów prowadzących gry na automatach do gier losowych bez wymaganej koncesji na prowadzenie kasyna gry, ale dotyczy wyłącznie tych podmiotów, które prowadziły taką działalność zgodnie z ustawą o grach hazardowych w brzmieniu sprzed 3 września 2015 r. na podstawie koncesji albo zezwolenia (zob. postanowienie SN z dnia 28 kwietnia 2016 r., I KZP 1/16).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok przekazując sprawę Sądowi Rejonowemu w Łowiczu do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy uwzględni wykładnię art. 1 dyrektywy 98/34 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. 1998, L 204, s. 37 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 13, t. 20, s. 337), zmienionej dyrektywą 98/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 lipca 1998 r., wynikającą z orzeczenia (...) w sprawie C 303/15 oraz dokona ponownej oceny zachowania oskarżonego pod kątem realizacji znamion zarzucanych mu przestępstw.